

[Justitsministeren.]

nogen nedgang i antallet af de sager, der indbringes for Højesteret, viser det sig dog, at en væsentlig del af stigningen i sagsantallet er af varig karakter, og det vil her efter ikke være muligt for Højesteret at afgøre sagerne uden urimelige forsinkelser, såfremt man går tilbage til den før loven af 1949 gældende ordning. Den nuværende ordning med udvidet skriftlig behandling bør som nævnt kun være midlertidig.

Det fremsatte lovforslag er resultatet af de overvejelser, som har fundet sted i justitsministeriet efter modtagelsen af indstillinger fra Højesteret og højesteretsskrankens bestyrelse. De to indstillinger er aftrykt som bilag til forslaget, og jeg tillader mig iøvrigt om lovforslagets enkelte bestemmelser at henvise til de bemærkninger, der ledsager det.

Som det vil fremgå heraf, er jeg enig med Højesteret og skranken i, at der ikke er nogen vej udenom en deling af retten, og at delingen bør ske i 2 sideordnede afdelinger, således at man undgår risikoen for en sondring mellem højesteretsdomme af forskellig klasse.

Med hensyn til spørgsmålet om fastsættelse af mindsteantallet af de dommere, der skal deltage i en sags afgørelse ved Højesteret, har jeg ment at burde slutte mig til den gruppe af Højesterets dommere, der — som det fremgår af indstillingen — har fundet det forsvarligt at nedsætte det nugældende antal af 9 til 5. Det betegner måske nok et brud med den hidtidige ordning — selvom vi kender tallet fem fra den nuværende skriftlige behandling —, men deroverfor vil jeg henvise til, at man i vore nærmeste nabolande Norge og Sverige klarer sig med 5 dommere i Højesteret, uden at denne ordning, såvidt mig bekendt, har givet anledning til berettiget kritik. Jeg lægger også vægt på, at det undgås at foretage en betydelig udvidelse af Højesterets dommerkollegium. I tilfælde af sygdom eller andet forfald blandt rettens medlemmer må der naturligvis altid være nogle dommere til rådighed udover det absolutte minimum til 2 afdelinger, men det foreslåede antal af 14 — bortset fra præsidenten — vil formentlig være tilstrækkeligt.

Ændringerne til § 225 m. fl. og § 234, hvorved grænsen for underretternes kompetence i borgerlige sager forhøjes noget,

er begrundet i den indtrufne stigning i prisniveauet, der har bevirket, at en række sager, som efter de senest i 1946 fastlagte grænser hørte under underret, nu må begynde ved landsret som 1. instans.

De øvrige bestemmelser i forslaget giver mig ikke anledning til særlige bemærkninger, og jeg skal derfor indskrænke mig til at anbefale lovforslaget til hurtig og villig behandling i det høje ting.

Formanden: Jeg giver dernæst ordet til den højtærede indenrigs- og boligminister, for at han kan fremsætte de for hans vedkommende anmeldte lovforslag.

Indenrigs- og boligministeren (Aksel Møller): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om opførelse af et sindssygehospital i Glostrup og om opførelse af plejehjem for sindssyge i Ballerup-Maaløv kommune og i Viborg.

Når jeg fremætter et sådant lovforslag, gør jeg det i bevidstheden om, at man dermed fra lovgivningsmagts side giver sig i kast med særlige opgaver, hvis løsning tør betegnes som påtrængende nødvendig. Det er ikke opgaver, som man hidtil har ladet ligge, og rigsdagen har da også for få år siden haft lejlighed til at beskæftige sig med nogle af disse spørgsmål; alligevel er det et område, hvor man ved tidernes ugunst er kommet alvorligt bagefter, og hvor en ekstra kraftanstrengelse derfor nu må til.

Sammenligner man vore sindssygehospitales almindelige standard med forholdene i andre lande, har man næppe lov til at sige, at en sådan sammenligning kan virke direkte foruroligende. Man har i udlandet adskillige hospitaler, der er af en langt højere standard end vore; men der er naturligvis også meget ude omkring, der er væsentligt ringere end noget hos os kendt. Herved må det imidlertid for det første tages i betragtning, at man netop også overalt i disse år er blevet sig bevidst, at de eksisterende sindssygehospitaler i altfor ringe grad er i stand til at løse de opgaver, de moderne psykiatriske behandlingsmetoder stiller dem overfor, og at man i konsekvens heraf udkaster og gennemfører vidtrækkende planer for sanering og udbygning; dette gælder således i vort naboland Sverige, hvor en generalplan for sindssygevesenets fremtid ikke blot er udformet, men også allerede er